

Na podlagi četrtega odstavka 64. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK
o kakovosti kisa in razredčene očetne kisline

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

Ta pravilnik ureja pogoje za minimalno kakovost, označevanje in razvrščanje, ki jih morata v prometu izpolnjevati naravno fermentiran kis (v nadaljnjem besedilu: kis) in nadomestek za kis, dobljen z redčenjem očetne kisline (v nadaljnjem besedilu: razredčena očetna kislina).

2. člen
(postopek informiranja in klavzula)

- (1) Ta pravilnik se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1).
- (2) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za proizvode, ki se v skladu z nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, zakonito
 - proizvajajo oziroma tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in Turčiji ali
 - proizvajajo v državah Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so hkrati podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.
- (3) Ta pravilnik se izvaja v skladu z Uredbo (ES) št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici, in o razveljavitvi Odločbe št. 3052/95/ES (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 21).

3. člen
(označevanje)

Predpakirani izdelki morajo biti označeni v skladu s predpisom, ki ureja zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom in v skladu s tem pravilnikom.

4. člen
(aditivi in arome)

- (1) Izdelkom se lahko dodajajo aditivi v skladu s predpisi, ki urejajo aditive za živila.
- (2) Izdelkom se lahko dodajajo arome v skladu s predpisi, ki urejajo arome za živila.

II. POSEBNE DOLOČBE

1. Kis

5. člen (definicija)

Kis je izdelek, pri katerem je očetna kislina nastala po biološkem postopku z dvojno fermentacijo, alkoholno in očetno-kislinsko, iz surovin kmetijskega porekla. Vsebovati mora značilne fermentacijske produkte, kot so 2-ketoglukonska kislina, 5-ketoglukonska kislina, glukonska kislina, citronska kislina, aminokisline, acetoin, 2,3-butilenglikol in podobno.

6. člen (surovine)

Kis mora biti izdelan iz ene od naslednjih surovin:

1. vina, ki je primerno za pripravo kisa, v skladu s predpisom, ki ureja kakovost vina;
2. plodov sadja ali jagodičevja, sadnega vina, vina iz jagodičevja, jabolčnega mošta (cider);
3. destiliranega alkohola kmetijskega porekla;
4. drugih izdelkov kmetijskega porekla, ki vsebujejo škrob, sladkorje, ali škrob in sladkor, žitnih zrn, ječmenovega sladu in sirotke.

7. člen (razvrščanje in definicije)

Kis se na osnovi uporabljenih surovin v prometu razvršča kot:

- vinski kis, ki je izdelan izključno iz vina z biološkim postopkom očetno-kislinske fermentacije;
- sadni kis, ki je izdelan izključno iz sadnega vina z biološkim postopkom očetno-kislinske fermentacije;
- kis iz jabolčnega mošta (cider), ki je izdelan izključno iz jabolčnega mošta (cider) z biološkim postopkom očetno-kislinske fermentacije;
- alkoholni kis, ki je izdelan iz alkohola kmetijskega porekla z biološkim postopkom očetno-kislinske fermentacije;
- žitni kis, ki je izdelan iz žitnih zrn z biološkim postopkom očetno-kislinske fermentacije brez vmesne destilacije;
- druge vrste kisa, kot npr. kis iz tropin, kis iz piva, kis iz slada, kis iz medu, sirotke in podobno.

8. člen (pomožna tehnološka sredstva)

V proizvodnji kisa je, glede na tehnološko upravičenost, dovoljena uporaba naslednjih pomožnih tehnoloških sredstev:

- kvasni ekstrakti, sladni pripravki, glukočni sirup in anorganske snovi, kot so fosfati, amonijeve soli in drugo, za oskrbo očetno-kislinskih bakterij;
- sredstva za bistrenje, čiščenje in filtriranje.

9. člen (dovoljeni dodatki)

(1) Kisu se za namen oplemenitenja vonja in okusa lahko dodajo:

- a) rastline ali deli rastlin, ki vključujejo zelišča, **začimbe** ter sadje:
 - ali sveže ali posušene, ali narezane ali ne,
 - ali kot ekstrakti;
- b) zgoščeni ali nezgoščeni sadni sokovi ter mošti;
- c) med;
- č) sladkor;
- d) sol.

(2) Kis iz prejšnjega odstavka se šteje za specialni kis.

10. člen (prepovedane snovi)

V proizvodnji kisa je prepovedana uporaba:

- oljne frakcije pešk in tropin;
- ostankov alkoholne destilacije in ostankov fermentacije in njihovih stranskih proizvodov;
- snovi, iztisnjenih iz tropin;
- vseh vrst kislin;
- snovi za povečanje ekstrakta in pepela.

11. člen (senzorične lastnosti)

Vonj in okus morata biti značilna za vrsto surovine, iz katere je kis izdelan. Kis mora biti bister, brez motnosti in usedlin, ki jih povzročajo mikroorganizmi, razen jabolčnega in vinskega kisa, pri katerih se lahko pojavijo primesi in usedline, ki izhajajo iz surovine.

12. člen (minimalna kakovost)

Kis, ki je v prometu, mora izpolnjevati naslednje pogoje glede minimalne kakovosti:

a) vsebnost skupne kisline, računano kot očetna kislina, za:

- kis, razen za vinski kis in razredčen vinski kis, najmanj 50g/l,
- vinski kis najmanj 60 g /l,

- razredčen vinski kis najmanj 40 g/l;

b) ostanek vsebnosti alkohola za:

- kise, razen za vinski in specialni kis, največ 0,5 % vol,
- vinski kis največ 1,0 vol %,
- specialni kis, izdelan na osnovi vinskega kisa, največ 3 % vol;

c) vsebnost pepela za:

- vinski kis in razredčeni vinski kis največ 3,5 g/l.

13. člen (pristnost)

Kis, ki je v prometu, mora glede pristnosti vsebovati značilne fermentacijske produkte iz 5. člena tega pravilnika, ki morajo biti dokazljivi.

14. člen (vsebnost očetne kisline)

- (1) Kis lahko vsebuje le toliko skupnih kislin, izraženih kot očetna, kot se jih tvori pri očetno-kislinski fermentaciji.
- (2) Kis lahko vsebuje poleg očetne kisline samo tiste organske kisline, ki izvirajo iz uporabljene surovine ali ki se tvorijo pri očetno-kislinski fermentaciji.
- (3) Za standardizacijo vsebnosti očetne kisline se kisu lahko doda voda, ki ustreza kriterijem za pitno vodo.

15. člen (mešani kis)

- (1) Vrste kisa iz 6. člena tega pravilnika se lahko medsebojno mešajo pod pogojem, da je takšen mešani kis označen v skladu s tem pravilnikom.
- (2) Mešanje kisa pridobljenega z fermentacijo z očetno kislino je prepovedano

16. člen (označevanje kisov)

- (1) Z imenom »kis« je lahko označen kis, ki je proizveden po naravnem biološkem postopku iz 5. člena tega pravilnika.
- (2) Kis iz ene surovine mora biti označen z imenom »kis« in z navedbo surovine oziroma »razredčeni vinski kis« če je bil proizveden z razredčenjem vinskega kisa.
- (3) Kis iz različnih surovin mora biti označen z imenom »kis« oziroma »mešani kis« in navedbo vseh surovin po padajočem vrstnem redu glede na količino surovine.
- (4) Kis, ki vsebuje dodatke iz 9. člena tega pravilnika, mora v imenu izdelka vsebovati navedbo vrste sestavine (npr. jabolčni kis z medom), razen kis, ki vsebuje dodatek iz:

–točke a prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, se lahko označi kot »zeliščni kis«,

–točke b prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, se lahko označi kot »balzamični kis«.

(5) Vsebnost skupnih kislin v kisu, izraženih kot očetna kislina v g/100 ml, mora biti na označbi izražena kot ».....% kislosti«, kar pomeni volumski odstotek očetne kisline.

(6) Označbe na izdelku ne smejo biti takšne, ki bi lahko zavedle potrošnika glede izvora kisa.

2. Razredčena očetna kislina

17. člen (pogoji)

- (1) Razredčena očetna kislina, primerna za uživanje, je proizvod, dobljen z razredčenjem očetne kisline s pitno vodo, in ne vsebuje značilnih fermentacijskih produktov iz 4. člena tega pravilnika.
- (2) Razredčena očetna kislina lahko vsebuje od 4- 30% očetne kisline. % očetne kisline mora biti označen na embalaži..
- (3) Označbe na razredčeni očetni kislini ne smejo biti takšne, ki bi lahko zavedle potrošnika glede izvora, sestave ali načina proizvodnje razredčene očetne kisline.

III. PREVERJANJE SKLADNOSTI

18. člen (preskušanje)

Za preverjanje skladnosti z zahtevami iz tega pravilnika in za spremljanje kakovosti teh izdelkov se uporabljajo metode iz predpisa, ki ureja vzorčenje in fizikalno kemijske analize za kise in razredčeno očetno kislino.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen (prehodno obdobje)

(1) Izdelki, ki se dajejo v promet morajo izpolnjevati parametre in se morajo proizvajati in označevati v skladu z določbami tega pravilnika najpozneje v dveh letih od uveljavitve tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so izdelki, proizvedeni in označeni v skladu s Pravilnik o kakovosti kisa in razredčene očetne kisline (Uradni list RS, št. 2/04 in 45/08 – ZKme-1) pred rokom iz prejšnjega odstavka, lahko v prometu do porabe zalog.

20. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o kakovosti kisa in razredčene očetne kisline (Uradni list RS, št. 2/04 in 45/08 – ZKme-1)

21. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Dr. Aleksandra Pivec
ministrica za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Št.

Ljubljana, dne

EVA 2020-2330-0037